

Nr 11

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående åtgärder till främjande av bostadssparandet.

I två inom riksdagen väckta, till bankoutskottet hänvisade, likalydande motioner, nr 100 i första kammaren av herr *Per-Olof Hanson* och fröken *Nordström* samt nr 127 i andra kammaren av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.*, har föreslagits att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en översyn och granskning av nu gängse former för bostadssparande i syfte att förbättra säkerheten såväl för bostadskonsumenter som för staten såsom långgivare samt om övervägande och framläggande av förslag i syfte att ytterligare vidga möjligheterna att öka såväl antalet bostadssparare som dessas insatser.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motion I:100.

Utskottet. En första del av motionärernas yrkande avser en hemställan om översyn och granskning av gängse former för bostadssparande i syfte att förbättra säkerheten såväl för bostadskonsumenter som för staten såsom långgivare. Då den föreslagna översynen, enligt den motivering som anförts i motionerna, främst skulle avse skilda bestämmelser rörande bostadsrättsföreningar, sammanfaller till denna del det av motionärerna framförda spörsmålet i allt väsentligt med den fråga om ökat skydd för delägare i bostadsrättsföreningar som genom motion II: 269/1960 blev föremål för riksdagens prövning föregående år. I sitt utlåtande nr 17/1960 över motionen fann tredje lagutskottet med hänsyn till att chefen för socialdepartementet förklarat sig ha för avsikt att ta upp frågan till övervägande ej påkallat föreslå någon riksdagens framställning i ärendet. Detta blev även riksdagens beslut. Sedermera har bostadsstyrelsen framlagt vissa förslag rörande bl. a. tillsynen av bostadsrättsföreningarna och deras lånemöjligheter. Denna framställning jämte över den avgivna remissyttranden redovisas i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 till innevarande års riksdag (bil. 27 s. 17 ff). Där återges även de initiativ på detta område som tagits av Svenska byggnadsentreprenörföreningen och vilka omnämns i förevarande motioner. Den ställning Kungl. Maj:t intagit till dessa frågor och som redovisas i omnämnda proposition kommer att i annat sammanhang bli föremål för riksdagens behandling. Med hänsyn härtill anser sig utskottet sakna anledning biträda den av motionärerna föreslagna framställningen i ärendet.

Vad beträffar den andra delen av motionärernas yrkande, som avser åtgärder i syfte att ytterligare vidga möjligheterna att öka såväl antalet bostadssparare som dessas insatser, vill utskottet erinra om att utredningen om sparstimulerande åtgärder behandlat denna fråga. Denna utredningsnyligen framlagda betänkande, vilket även innehåller vissa förslag i ämnet, är för närvarande under remissbehandling. I avvaktan på Kungl. Maj:ts vidare prövning av frågan föreligger, enligt utskottets mening, icke skäl att föreslå en riksdagens framställning i ärendet.

Aberopande det anförda får utskottet hemställa,

att motionerna I:100 och II:127 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 mars 1961

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Schmidt, Aspling, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Palm och Torsten Mattsson;

från andra kammaren: herrar Andersson i Ronneby, Boija, Hansson i Önnarp, fru Renström-Ingenäs, herrar Bengtsson i Landskrona, Lindahl, Larsson i Umeå och Nordgren.

Reservation

av herrar *Schmidt, Boija* och *Larsson* i Umeå vilka ansett att det stycke som börjar med orden »Vad beträffar den andra delen» bort ersättas med följande text:

Vad beträffar den andra delen av motionärernas yrkande, som avser åtgärder i syfte att ytterligare vidga möjligheterna att öka såväl antalet bostadssparare som dessas insatser, vill utskottet understryka motionärernas krav på en mera allsidig prövning av formerna för ett organiserat bostadssparande.

De hittills vunna erfarenheterna, som mestadels varit av positiv karaktär, bör bli en värdefull grundval härför.

Utskottet vill härvid understryka, att en tanke, som bör ytterligare prövas, bör vara att bostadsspararna skall premieras med viss förtur vid förmedlingsorganen under rådande knapphetsläge samtidigt som en sådan förtur måste lämna företräde för de socialt ömmande fallen.

Erfarenheter av organiserat bostadssparande i kommunal regi har vunnits från flera av de större städerna. Därvid har i regel viss del av nyproduktionen ställts till förfogande för dem som kunnat prestera ett längre kontinuerligt sparande. En vanlig form har varit att de som önskat delta i bostadssparandet ingått som medlemmar i kommunala bostadsrättsföretag.

I somliga fall har man genom föreskrifter om viss åldersgräns gått in för att premiera ungdomens bostadssparande.

Även inom bankväsendet har sparformer lagts upp som speciellt tagit sikte på att främja sparande för bostadsanskaffning.

De här berörda och andra erfarenheterna — de flesta av positiv art — bör enligt utskottets mening kunna ligga till grund för den i motionerna begärda översynen i syfte att stimulera och effektivisera bostadssparandet. I de hänseenden där kommunernas medverkan är nödvändig för uppläggnings- och organiserandet av bostadssparandet, bör Kungl. Maj:t genom överläggningar med kommunala myndigheter och organisationer intressera dessa för åtgärder i detta syfte.

Det bör också vara rimligt att statsmakterna vid fördelningen av bostadslånen tar särskild hänsyn till olikheterna i bostadssparandets och bostadsbehovets omfattning mellan skilda orter i landet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, i anledning av motionerna I:100 och II:127, må till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet ovan anfört.